

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **H. S. M. D.**
narozen dne X
státní příslušník Irácké republiky
bytem X

zastoupen advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, Nové Město, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2025, č. j. OAM-999/ZA-ZA15-K11-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zastavil řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jelikož opakovanou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany posoudil jako nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Obsah napadeného rozhodnutí

2. Žalobce dne 8. 9. 2025 podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 12. 9. 2025 k ní žalobce poskytl údaje. Žalobce mimo jiné uvedl, že je kurdské národnosti, hlásí se k víře „zerdus“, není politicky aktivní, nikdy nebyl členem politické strany či skupiny, o politiku se nezajímá. Je svobodný, bezdětný. Ze země původu odcestoval v dubnu 2017, v březnu 2018 přicestoval do ČR. Jedná se o druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Je zdravý a bez zvláštních potřeb. Trestně stíhán nebyl. K důvodům žádosti uvedl, že je v ČR sedm a půl roku, má zde zázemí, práci a nikdy neměl problémy s úřady. Návrat do země původu pro něj bude znamenat smrt. V roce 2017 mu bylo vyhrožováno ze strany radikálů, protože odmítl spolupráci s tzv. islámským státem. Žalobce z nich má stále obavy, neboť pořád provádějí své aktivity. O nebezpečí ze strany radikálů hovořil již v řízení o své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Situace v zemi původu zůstává stejná, hrozí mu tam nebezpečí. Novou skutečnost představuje to, že je zde sedm a půl roku a po celou dobu vede řádný život.
3. Žalovaný při svém rozhodování vycházel dále z podkladů rozhodnutí o první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a následujících informací o zemi původu: (i) Informace MZV ze dne 8. 4. 2025 (Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí); (ii) Informace MZV ze dne 8. 4. 2025 (Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do regionu iráckého Kurdistanu, Návrat do regionu iráckého Kurdistanu po dlouhodobém pobytu v zahraničí); (iii) Informace MZV ze dne 18. 1. 2024 (situace ve městě Kirkúk); (iv) Informace Polského cizineckého úřadu ze dne 14. 2. 2025 (Irák – Bezpečnostní situace).
4. Dne 15. 10. 2025 byla zástupci žalobce dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Zástupce žalobce této možnosti nevyužil a k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí se nedostavil.
5. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí předně shrnul procesní vývoj při vyřizování první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany (včetně navazujícího soudního přezkumu). Následně posoudil důvody opakované žádosti a provedl srovnání s tvrzeními žalobce, která učinil v řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tehdy označil za důvod podání žádosti obavy z výhružek od radikálů související s jeho odmítnutím spolupráce s tzv. islámským státem a jeho vírou. Následně žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

konstatoval, že v řízení o opakované žádosti žalobce uvedl stejné motivy odchodu ze země původu a neochoty se tam vrátit, jako uváděl v průběhu řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce sám výslovně uvedl, že o těchto skutečnostech hovořil již v předchozím řízení. Žalovaný tak odkázal na své rozhodnutí o první žádosti žalobce ze dne 13. 5. 2024. Žalobce jako novou skutečnost výslovně uvedl, že v ČR žije sedm a půl roku, což však nelze považovat za důvod pro opětovné meritorní posouzení žádosti, neboť nenaplnuje definici nové skutečnosti ve smyslu zákona o azylu. Dále žalovaný uvedl, že z aktuálních informací o zemi původu žalobce vyplývá, že v posledních dvou letech nedošlo na jejím území k žádným masovým zločinům proti civilistům a počet obětí se rok od roku snižuje. Od roku 2022 dochází jen zřídka k civilním obětem v důsledku ostřelování a přestřelek, protože civilisté nejsou přímým cílem vojenských operací. Útoky turecké armády představují hrozbu v pohraničních oblastech Kurdistánu, avšak nejvíce jsou ohroženy oblasti, odkud žalobce nepochází. Jednotlivé útoky nelegálních ozbrojených skupin na civilisty jsou stále hlášeny, ale jsou sporadické a ve stále menším měřítku. Současná bezpečnostní situace se v zemi původu žalobce postupně zlepšuje a snížilo se i ohrožení civilních obyvatel. Útoky na civilisty jsou sporadické a rozptýlené. Neprobíhají ve velkém měřítku a nepředstavují běžnou hrozbu pro obyvatele země. Humanitární situace se rovněž zlepšuje a úřady mají pokročilý program návratu vnitřně vysídlených osob. Nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalobce mohl být v případě návratu do země původu jakkoliv postižen za podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Není plošně uplatňován jakýkoliv postih proti občanům země původu, kteří se vrátili po dlouhodobém pobytu v zahraničí či jako neúspěšní žadatelé o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný uzavřel, že v zemi původu nedošlo od doby meritorního posouzení první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany (a posledního rozhodnutí správního soudu) k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tj. která by svědčila o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Žalobce neuvedl žádnou novou skutečnost, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a hodnocení důvodů jeho odchodu ze země původu a obav z návratu do ní.

Obsah žaloby

6. Žalobce mimo jiné uvedl, že v předcházejícím řízení uplatnil obdobnou argumentaci jako v řízení o první žádosti, přičemž uvedl, že jej k podání žádosti vedly jednak humanitární důvody, tj. letitý pobyt a integrace v ČR, a jednak bezpečnostní a politická situace v zemi původu. Poukázal na skutečnost, že v zemi původu operuje množství extremistických hnutí a bojových skupin, centrální vláda neuplatňuje svoji pravomoc na celém teritoriu státu a žalobci hrozí pronásledování pro příslušnost ke kurdské menšině. Má za to, že dostatečně prokázal důvodnost nároku, přičemž předestřel žalovanému dostatečně jasný a konkrétní „azylový příběh“, který jasně dokládá možné pronásledování v případě návratu do země původu, zejména pak hrozbu vážné újmy. Odkázal přitom na Příručku k postupům pro určování právního postavení uprchlíků UNHCR a rozložení důkazního břemene. Žalovaný však dospěl k závěru, že obavy žalobce nejsou relevantní, avšak podle žalobce jde pouze o subjektivní hodnocení na úrovni obecných spekulací. Žalobce namítá zásadní selhání v posouzení individuálních okolností a interní rozpornost skutkových zjištění, rozpor v hodnocení náboženského podtextu pronásledování, ignorování závazných předchozích zjištění a selektivní výklad skutečností, kdy se rozhodnutí nijak nezaobírá instituty islámského práva, které je uplatňováno v okrajových částech země původu, přičemž mezi

tyto související instituty patří i likvidační postih za odpadnutí od víry, kterému může být žalobce v případě návratu do vlasti vystaven. Odkázal pak na předchozí rozhodnutí správních soudů. Podle žalobce žalovaný popírá náboženský podtext napadení, kterému v domovském státě čelil. Zmínil procesní standard „přiměřené pravděpodobnosti“ a prospektivnost posuzování odůvodněnosti obav z pronásledování, přičemž opětovně odkázal na judikaturu. Sama příslušnost k zapovězené náboženské společnosti může představovat riziko pro žalobce v případě jeho návratu.

7. Žalobce dále namítá povrchní a zjednodušené hodnocení bezpečnostní situace v zemi původu a nepřiměřené požadavky na individualizované nebezpečí. Soud by měl vzít v úvahu, že již jednou byl obětí cílených útoků, což jej staví do zcela odlišné pozice než běžného civilistu. Žalovaný odmítá ohrožení života žalobce ze strany teroristické organizace s ohledem na aktuální situaci, ačkoliv žalobce namítal, že oslabení tzv. islámského státu neznámá eliminaci jejích bojovníků a přetrvávajícího faktického nebezpečí. Žalovaný se opírá o zprávy hovořící o „sporadických a roztroušených útocích“ a „poklesu počtu obětí“. Tyto statistiky sice mohou svědčit o celkovém trendu, avšak pro jednotlivce, který je na „seznamu“ teroristické skupiny, je i „sporadický“ útok přímým ohrožením života. Nesmí být přehlížena skutečnost, že tyto skupiny, i když roztroušené, stále aktivně působí a představují hrozbu, zejména pro ty, kteří se jim v minulosti postavili nebo konvertovali.
8. Žalobce pak namítá rovněž nedostatečné posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu. V ČR žije již osmým rokem, což představuje významnou část jeho života. V ČR má vytvořeny veškeré vazby a zázemí, zatímco v domovském státě se nemá kam vrátit. Příchozím cizincům je povolován trvalý pobyt po pěti letech jejich pobytu na území. Jelikož žalobce v ČR žije již osmým rokem, není vhodné trvat na jeho vycestování, a naopak je humánní umožnit mu setrvat v ČR.

Obsah vyjádření k žalobě

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, a to na základě dostatečných a řádným způsobem opatřených podkladů. Žalovaný shledal, že žalobce neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žalobce ze země původu a jeho obav z návratu. Žalovaný odkazuje na napadené rozhodnutí, v němž zrekapituloval rovněž obsah a průběh předchozího řízení o první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, a na obsah správního spisu. Poukázal na to, že obsah žaloby a žalobní body se zcela míjejí s důvody, pro které opakovanou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany posoudil jako nepřípustnou. Považuje za nadbytečné, aby se k čistě obecným a nijak konkretizovaným tvrzením uvedeným v žalobě podrobně vyjadřoval. Žalovaný má za to, že zástupce žalobce přehlédl, že se v případě žalobce jedná o již druhou žádost o mezinárodní ochranu a že sám žalobce za jedinou novou skutečnost označil pouze to, že je v ČR sedm a půl roku a celou dobu vede řádný život. Posuzování opakovaných žádostí probíhá v jiném „režimu“, v němž žalovaný posuzuje důvody současné žádosti o udělení mezinárodní ochrany a provede jejich srovnání s tvrzeními, která žadatel učinil v rámci předchozího správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Žalovaný v napadeném rozhodnutí posoudil na základě shromážděných podkladů o zemi původu a výpovědí žalobce všechny jím tvrzené skutečnosti, přičemž dospěl k závěru, že žalobce v řízení o druhé žádosti o mezinárodní ochranu uvedl naprosto stejné motivy

odchodu ze země původu a neochoty se vrátit, jako uváděl v řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany (obavy z radikálů kvůli odmítnutí spolupráce s tzv. islámským státem). Žalobce do protokolu o poskytnutí údajů ke své žádosti explicitně uvedl, že o těchto skutečnostech hovořil již v předchozím řízení. Žalovaný poukázal na to, že k problematice opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany existuje bohatá judikatura. Z ní například vyplývá, že opakovanou žádost lze věcně posoudit pouze tehdy, uvedl-li žadatel nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Hlavním smyslem a účelem institutu opakované žádosti je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které žadatel nemohl uplatnit nikoliv vlastní vinou během předchozího řízení. Dovolává-li se žalobce udělení humanitárního azylu, pak v daném typu řízení, kdy se řízení zastavuje pro nepřípustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany, správní orgán důvody pro udělení humanitárního azylu vůbec neposuzuje.

Posouzení žaloby soudem

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť pro takový postup byly splněny podmínky § 51 odst. 1 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že rozhodl přímo o žalobě, soud již samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku.
11. Žaloba není důvodná.
12. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
13. Podle § 32 odst. 9 věty první zákona o azylu při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body.
14. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu.
15. Podle rozsudku Soudního dvora EU (dále jen „SDEU“) ze dne 4. 10. 2018, *Ahmedbekova*, C-652/16, z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice vyplývá, že je soud rozhodující o oprávněném prostředku v zásadě povinen posoudit důvody poskytnutí mezinárodní ochrany nebo skutkové okolnosti, které se sice týkají událostí nebo hrozeb, jež údajně nastaly před přijetím uvedeného zamítavého rozhodnutí, ba dokonce před podáním žádosti o mezinárodní ochranu, avšak uplatněny byly poprvé v řízení o oprávněném prostředku. Musí ale dát možnost posoudit tyto nové důvody či skutečnosti i rozhodujícímu orgánu. Nové důvody nebo skutečnosti nemusí posoudit, pouze pokud byly uplatněny v pozdní fázi řízení, nebyly

dostatečně konkrétní, nebo okolnosti nejsou významné nebo dostatečně odlišné od okolností, k nimž již rozhodující orgán mohl přihlédnout.

16. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.
17. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
18. Jde-li o rozsah možného přezkumu napadeného rozhodnutí soudem, je třeba v projednávané věci v první řadě odkázat na právní větu k rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74: *„Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, **zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděnými** žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“* (dostupné v Systému ASPI; důraz přidán zdejším soudem).
19. Z tohoto důvodu se soud věcně nezabýval (a ani zabývat nemohl) žalobními námitkami směřujícími proti věcnému posouzení potřeby mezinárodní ochrany, tj. závěrům žalovaného obsaženým *nikoliv v napadeném rozhodnutí*, ale v rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2024. Důvodnost takových námitok by totiž neměla na posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí žádný vliv. Takové žalobní body je proto bez dalšího třeba posoudit jako nedůvodné.
20. Na tomto místě považuje soud dále za vhodné připomenout ustálenou judikaturu NSS týkající se opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu. *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* (právní věta k rozsudku NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, dostupné v Systému ASPI). V tomto rozsudku NSS dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele“*. Obdobně rozšířený senát v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, uvedl, že *„[s]právní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro*

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřipustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“ Rozšířený senát dále dodal, že „[o]důvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“

21. Naposled uvedeným požadavkům na odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti podle § 25 písm. i) ve spojení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu napadené rozhodnutí vyhovuje.
22. Z rozsudku NSS ze dne 14. 8. 2014, č. j. 9 Azs 171/2014-31, dále plyne, že *„aby mohla být nová skutečnost podkladem pro řízení o mezinárodní ochraně, musí mít z hlediska udělení mezinárodní ochrany určitou relevanci. Teprve v tom případě je nová skutečnost způsobit podkladem pro nové řízení.“* Obdobně NSS (i s přihlédnutím k procedurální směrnici) konstatoval, že za nové skutečnosti nebo zjištění je nutno považovat nikoliv jakékoliv nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by *prima facie* mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, či usnesení NSS ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018-45).
23. Žalobce by tak mohl úspěšně zpochybnit závěr o nepřipustnosti opakované žádosti pouze tehdy, pokud by jím tvrzené skutečnosti *svědčily o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu* [§ 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu]. Muselo by se přitom jednat o takové skutečnosti, které *významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany* [čl. 40 odst. 3 procedurální směrnice].
24. V tomto ohledu je třeba připomenout rovněž způsob rozdělení břemene tvrzení a břemene důkazního mezi žadatele a žalovaného v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Dle judikatury NSS je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany samotný žadatel. Ten musí uvést azylově relevantní důvody podřaditelné pod § 12 zákona o azylu či tvrdit hrozbu vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. *Břemeno tvrzení* tedy tíží pouze žadatele (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63). *Důkazní břemeno* je pak následně rozloženo mezi žadatele a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel, nicméně správní orgán je povinen k tvrzením uvedeným v řízení o mezinárodní ochraně zajistit maximální možné množství důkazů a obstarat dostatečně přesné, aktuální a důvěryhodné informace o zemi původu žadatele (srov. např. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48).

25. Pro účely rozhodnutí o přípustnosti žádosti o mezinárodní ochranu podléhá opakovaná (následná) žádost o udělení mezinárodní ochrany nejprve předběžnému posouzení, zda se objevily nebo byly žadatelem předloženy nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany (čl. 40 odst. 2 procedurální směrnice). V případě opakované žádosti tak § 11a odst. 1 zákona o azylu břemeno tvrzení žadatele modifikuje v tom smyslu, že ten musí zásadně *tvrdit nové skutečnosti*, které nebyly bez jeho zavinění předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení a které svědčí o tom, že by mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma. V opačném případě zákon o azylu předpokládá, že řízení o takové žádosti bude zastaveno.
26. Žalovaný na základě relevantních informací o zemi původu shledal, že tamní situace se oproti době, kdy byla posuzována žalobcová předchozí žádost, nezměnila (naopak se podle něj dále mění postupně k lepšímu). Žalobce přitom v tomto ohledu ani nic konkrétního v průběhu předcházejícího řízení netvrdil. Při poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 12. 9. 2025 naopak výslovně uvedl, že o nebezpečí ze strany radikálů hovořil v řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany s tím, že situace v zemi původu zůstává stejná, hrozí mu tam nebezpečí a novou skutečností je, že je na území ČR sedm a půl roku a vede zde řádný život.
27. Žalovaný má přitom pravdu v tom smyslu, že převážná část argumentace týkající se nebezpečí hrozící žalobci v zemi původu (zejména pro jeho národnost a náboženské přesvědčení) obsažená v žalobě se míjí s podstatou napadeného rozhodnutí, soudního přezkumu rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany, a tedy projednávané věci. Tyto důvody byly totiž již posuzovány v řízení o první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce přitom ani náznakem (natož dostatečně konkrétně) nenamítá, že v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděl nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany ani že došlo od posouzení jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany (včetně navazujícího řízení o žalobě ve správním soudnictví) k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tyto skutečnosti žalobce netvrdí (následně) ani v žalobě. V žalobě žalobce ani nezpochybňuje podklady napadeného rozhodnutí stran existence *nových skutečností* relevantních z hlediska azylu či doplňkové ochrany. Jedinou „novou“ skutečnost tvrzenou v předcházejícím řízení představuje dosažení délky sedmi a půl roku v případě pobytu žalobce na území ČR. Zde se však nejedná o skutečnost *relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany*, což žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí také vysvětlil. Z tohoto hlediska je tento okruh žalobních bodů pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, tj. rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti podle § 25 písm. i) ve spojení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu mimoběžný, a proto nemohl být žalobce s touto žalobní argumentací úspěšný.
28. Nedůvodná je pak rovněž námitka nedostatečného posouzení možnosti udělení národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.
29. Z § 11a odst. 1 zákona o azylu jasně plyne, že přípustnost opakované žádosti o mezinárodní ochranu se posuzuje pouze z hlediska důvodů pro udělení azylu podle § 12 a doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z hlediska důvodů pro udělení národního humanitárního azylu se opakovaná žádost neposuzuje. To potvrzuje i ustálená judikatura

NSS (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, a dále např. usnesení NSS ze dne 14. 1. 2021, č. j. 4 Azs 93/2019-54, ze dne 13. 5. 2021, č. j. 1 Azs 95/2021-24, ze dne 24. 1. 2024, č. j. 7 Azs 273/2023-25, či ze dne 19. 4. 2024, č. j. 4 Azs 29/2024-33). Tato námitka proto nemůže být důvodná.

30. Pro úplnost však soud uvádí, že žalobce v této souvislosti (opět ani náznakem) nenamítá vadnou aplikaci § 11a odst. 4 zákona o azylu, podle kterého ministerstvo může z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou a další opakovanou žádost jako přípustnou. Z tohoto důvodu se touto otázkou soud nemohl zabývat.
31. Jen nad rámec nezbytného odůvodnění proto soud doplňuje, že sice odborná literatura dovozuje, že postup podle § 11a odst. 4 zákona o azylu „je žádoucí zvláště v situacích, kdy jsou dány důvody, pro které ministerstvo na základě správního uvážení může rozhodnout o udělení **humanitárního azylu podle § 14**, případně o udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny. Tyto důvody by jinak neměly vztah k možnému pronásledování ani brozbě vážné újmy a nemohly by být těmi důvody, pro které ministerstvo posoudí (další) opakovanou žádost jako přípustnou.“ (Komentář k § 11a. Chmelíčková, N., Votočková, V. *Zákon o azylu. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017, dostupné v Systému ASPI; důraz přidán soudem).
32. Soud by nicméně nepovažoval nedostatek přezkoumatelné aplikace § 11a odst. 4 zákona o azylu v předcházejícím řízení v podmínkách projednávané věci za takovou vadu, která by měla vliv na jeho zákonnost. NSS totiž již dříve ve své judikatuře vymezil situace (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 2. 2021, č. j. 5 Azs 311/2020-29), které lze považovat za případy zvláštního zřetele hodné. Jedná se například o osoby zvláště těžce postižené či nemocné nebo osoby přicházející z oblasti stížené humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory. Jsou to tedy situace, na které sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty § 12 a § 13 zákona o azylu, ale ve kterých by bylo přesto nehumánní azyl neposkytnout (srov. také rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Naopak takovým případem NSS neshledal samu o sobě (tj. bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných) situaci, kdy cizinec žádal o mezinárodní ochranu z důvodu společného soužití se snoubenkou, která má desetiletou dceru (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69), nebo situaci, kdy cizinka žádala o udělení azylu z důvodu společného soužití s manželem – občanem Vietnamské socialistické republiky žijícím na území ČR, který sám o azyl nepožádal (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004-60). Pouhá skutečnost téměř osmiletého pobytu na území tedy takový případ nemůže představovat.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

33. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žalobu důvodnou, podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl.
34. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou činnost, pod niž spadá i obrana vlastních rozhodnutí v soudním řízení.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. prosince 2025

JUDr. David Kryška v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.